

udspringer af personlig religiøs Erfaring. Det maa dog fremhæves, at denne Indignation ikke gælder de oprindeligt og oprigtigt troende af den nævnte og andre Retninger, for hvem han baade i „Hans og Else“ og „Jørgensfesten“ udtaler sin Respekt, men *Udnyttelsen af den til Vane eller Mode blevne Bevægelse*. Og endnu mere, hvad der digterisk er kommet ham til gode, selv om det ikke vil formindske de Kristnes Uvillie mod hans Digtning, at han ikke som Alexander Kielland under Striden i Stortinget om hans Digtorgage (se Romanen „St. Hansfest“) har indskrænket sit Angreb til denne enkelte Retning, men udvidet det — især i „Jørgensfesten“ — til at gælde al *Billeddyrkelse*, herunder regnet Dyrkelsen af Jesus, hvis menneskelige Person han i alle Bøgerne omtaler med Ærefrygt. Herimod sætter han indtil videre en billedløs og panteistisk Gudsfølelse, men hans Udvikling er neppe afsluttet endnu — se især de sidste Digte i den sidste Bog „Sange fra Provinsen“ (1920).

Dersom min personlige Mening i Afgørelsen af Spørgsmaalet om Forfatteren *Harald Bergstedts Forbliven paa Finansloven* har nogen Vægt, tillader jeg mig at udtale: For det første, at her er en Lejlighed til principielt at hævde Litteraturens Frihed i et frit Land og en fri Tid. For det andet, at det vilde være uklogt og ukærligt imod denne enkelte Forfatter, om man, paa samme Tid som han har givet Tegn til at ville hæve sig paa „bredere Vinger“, som han siger, da vilde beskære disse Vinger og paasætte ham selv den sorte Kokarde ved at udstøde ham af den Kreds af offentligt anerkendte Forfattere, hvori han har vundet Plads.“

Dette er Professor Vilhelm Andersens Karakteristik af Harald Bergstedt, og jeg har oplæst den i Finansudvalget, fordi jeg ønskede at gøre det klart, hvad jeg tænkte mig med at faa en Karakteristik af en Forfatter, inden han mulig blev optaget paa Listen over statsunderstøttede Forfattere. Jeg finder, at denne Karakteristik af Harald Bergstedt er en saa alsidig givet Bedømmelse af denne Forfatters Værk og er en rolig Mands Betragtning over det Forhold, hvori den paagældende Forfatter maa være stillet i det Spørgsmaal, som her er fremme, at den er et udmærket Eksempel paa, hvad man kan vente sig af saadanne Karakteristikker. Naar jeg har tilladt mig i den tidligere Forhandling at sige, at jeg

kunde ønske, at man fik en anden Maade at indlede Spørgsmaalet, om en Forfatter kunde faa Understøttelse paa Finansloven eller ej, paa, og har nævnt dette med en saadan Karakteristik, er jeg blevet i høj Grad bestyrket i min Opfattelse af, at dette vil være rigtigt, ved at faa en saadan fra Professor Vilhelm Andersen.

Jeg hørte det ærede Medlem Hr. Pinstrup gentagende lægge noget af et stærkt Ansvar over paa mig for, at Bergstedt var optaget i Fjor, imod de Principper, som gjaldt. Jeg har i Finansudvalget nævnt, at jeg har aldrig som Minister — hverken denne Gang eller sidst, jeg var Minister — modtaget en skriftlig Meddelelse fra Finansudvalget om, hvilke Forfattere man kunde være med til at understøtte, og det betyder jo simpelt hen, at der altid i Finansudvalget er blevet Enighed om den Sag, inden Ministeren gik. Jeg kan virkelig ikke huske de nærmere Omstændigheder, men jeg ved mig fri for at have tilsigtet nogen som helst Omgaaelse af dette almindelige Forhold ved, at den Bestemmelse i Fjor blev taget, da det ærede Medlem Hr. Pinstrup ikke var til Stede. Det har aldrig været i min Tanke, og der er ikke indført noget nyt Princip i saa Henseende. Jeg tror ikke, der i Ministeriet foreligger paa den Maade skriftligt Tilsagn fra Finansudvalget om Forfatterunderstøttelser. Jeg mener ogsaa, at der skulde ligge en stor Betyggelse deri, at man — det vil jeg hævde — fremdeles har denne Praksis, at der er Enighed i Finansudvalget om Sagen. Man har haft denne Praksis — Teori er jo noget andet; de foreliggende Fakta udviser, at der har der altid været Enighed.

Det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt har nu spurgt mig, om det Forslag angaaende denne Sag, som jeg vil stille til Forhandling i Finansudvalget, vil resultere i, at man kan tage enkelte Forfattere ud, saaledes som det er gjort her ved disse Ændringsforslag. Jeg forstaar egentlig ikke, at det ærede Medlem spørger mig herom, for hele min Argumentation her er gaaet ud paa, at det synes jeg, man ikke kan. Derimod mener jeg, at Finansudvalget har det i sin Haand at tage hele dette Spørgsmaal op til Overvejelse. Og naar jeg skulde nævne, hvad jeg kunde tænke mig, er det dette, at man i Lighed med, hvad der fandt Sted i 70erne, tog den Liste, paa hvilken de faste og midlertidige Understøttelser findes, op til Betragtning og gav de og de Folk fast Understøttelse og de og de Folk